

Debreczen

Szerkesztőség és kiadó-hivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1000 korona
Előfizetési ár egy hóra 35.000K

Nagy Károly
ref. püspök

A nap eseményeit tisztavirágszerűen regisztráló újságírói talán túlon-tul egyszerű és felszínes ahhoz, hogy a megemlékezés, az elismerés, a tisztelet örök lángját gyújthassa meg egy immáron elhalt nagy férfi emlékezte előtt. A dolgok mulandók, a történések egymást váltják az újság hasábjain, mégis a bírek és szenzációk az előre rohanó élet millió meg millió megnyilvánulása közepezté meg szeretnénk állani egy pillanatra, hogy igénytelen készségünk legőszintébb s legmagvasabb szavaival szóljunk Nagy Károly erdélyi református püspök haláláról.

Mikor a fájdalmas gyászhiót vet-tük, önkéntelenül egy régi-új szomorú hindu mese suhant át emlékezetünkön. Mese a fák országáról, amely az elárvult le két néma birodalmaként élt, zöldelt, hajlongott, nőtt, terebélyesedett, sűrűbbé, egészségesebbé, gyallagosodott a lét örök törvényei szerint. — Történt azonban, hogy a fának erre a hallgatag s gyűlölt könnyező birodalmára gonosz szellemek legveszettebb szél-furiáikat szabadították rá, hogy azok elpusztítsák a fák országát.

A szelek megkezdtek dühöngő s tomboló munkájukat; el akartak pusztítani mindent, amiben az élet nedve szivárog és zöldel, azonban hasztalan, mert az öreg, terebélyes s hatalmas koronájú törzsek megvédték a halálra ítélt gallákat, hajlongó s remegő fiatal fákat. Egy-két öreg törzs kidőlt az ádáz és gyilkos harcban, de a fák birodalma győzedelmeskedett, a furiák elvonultak s az elárvult lelkek néma birodalma tovább élt, zöldelt, hajlongott, nőtt s gyallagosodott, a lét örök törvényei szerint.

Erdély ma, az elárvult magyar lelkek birodalma, melyre Trianon gonosz szellemei rázabadtították furiáikat. S áll a gyilkos, ádáz harc a gallakért, a hajlongó, fiatal fákért: a most növekvő erdélyi magyar nemzedékért, s a román uralom halálos csapásait némán büszkén védik ki a hatalmas, öreg törzsek, az erdélyi magyarság vezérei.

Most az Isten szomorú végzése szerint ismét kidőlt egy tekintélyes, — óriási törzs: Nagy Károly református erdélyi püspök, aki csak 58 esztendődt élt; mert munkabírását, erejét, harcokésztségét felőrölték azok a halálos csapások és támadások, amelyek őt román részről érték. Gyűlölték, mert magyar volt, támadták, mert minden tekintélyét, tudását, bátorágát, szívós akaraterejét latba vetette, hogy megmentse a nekünk legszentebbet: a magyar anyanyelvét.

Ma temetik Nagy Károly erdélyi református püspököt. Sok harang fog zúgni, millió könnyesepp s millió halk ima kíséri utolsó útjára Erdély növekvő magyar nemzedékének egyik legfőbb védelmezőjét. (E.)

Viharos interpellációs nap a nemzetgyűlésen.

Három interpelláció a tervezett felvonulásról és tüntetésről Bethlen miniszterelnök nyomban válaszolt és kifejtette az álláspontját -- A szociáldemokraták felelőssége -- Bethlen kijelentette, hogy a rágalmak özöne dacára is szembeszáll minden terrorral

Csaknem tettelegességre került a sor az ülésteremben

Budapest, febr. 17. A nemzetgyűlés szerdai ülésének végén több interpellációra került sor.

Rassay interpellációja a készülő felvonulásról

Ezután Rassay Károly mondotta el interpellációját a hódoló felvonulásról szóló hírekkel kapcsolatban. A nemzet lázas betegségben vergődik és szerinte olyan események történnek, amelyek ckaik nem ismerjük. *Trianon óta súlyosabb szerencsétlenség, mint a frankügy, nem érte az országot* és nem látjuk még sem azt a nemzeti összhangot, amely ilyen időkben a nemzet életképességének fokmérője azok a szakadékok, amelyek a forradalom és az ellenforradalmi idők után maradtak a nemzet testén, óráról-órára kimélyednek. *Az államfőt ki kell kapcsolni a politikai játékok látványából.* A frankügy a bíróságra tartozik, a politikai felelősség szem pontjából pedig a nemzetgyűlés és az államfő elé. Nem lehet ide nevezdük tényezőnek a esőséleket is bekapcsolni.

Az olyan felvonulás, amelynek híre hallatszik, hazard játék és veszedelmes konzekvenciája lenne, mert az első utcai összetűzés nem egyeb, mint az *alig szavalt közgazdasági élet csődjének bejelentése.* Az államfő személt az igazság és az alkotmányos kötelesség érzet megmentette, hogy a franküggyel kapcsolatban bármilyen vonatkozásban is szerepeljen. Az olyan alloyalítás, amely hódoló felvonulást rendez, az egész világ előtt összekapcsolná a kormányzó személyét ezzel az ügyvel. — Kérde a kormányt, hajlandó-e megakadályozni az ilyen felvonulást és a frankügyet az előtt a fórum előtt tárgyalni, ahova az alkotmány értelmében tartozik, a bíróság, a parlament és az államfő előtt.

Pakots attól tart, hogy felelőtlen emberek kiszabadítják a börtönből Nádossyt

Pakots József ugyanebben az ügyben interpellál. Nem hiszi, hogy a miniszterelnök hozzájárult volna

az ilyen utcai felvonuláshoz. Egy ilyen megmozdulás a nemzetet is beleviszi a frankügybe. Már pedig a nemzetnek semmi köze nincs ehhez az ügyhöz.

Urbanics Kálmán: Magok csalogtják az embereket.

Csontos Imre: Önök keverik a kártyát.

Pakots Imre: Az ilyen utcai felvonulás kiszámíthatatlan körülményekkel járna, — ezért arra kéri a kormányt, akadályozza meg, hogy ez a felvonulás megtörténjen. *Megfontélhetik az, hogy egyes felelőtlen fiatalok Nádossy Imrét Tancsics Mihálynak tekintik és ki foaják majd szabadítani a Markó-utcai fogházból.* (Zaj és derűtség a kormánypárton.)

Az államforma

Kiss Menyhért: Interpellációjában kérdést intéz az összkormányhoz, hogy mikor rendeli el a népszavazást az államformára nézve.

Bethlen István gróf miniszterelnök utal arra, hogy az 1921. évi XL. II. tc. 3-ik paragrafus a következőket mondja:

„A nemzet, a királyság ősi államformáját változtatlanul megtartja. A királyi szék betöltését későbbi időre halasztja”. Ha ezt a törvényt Kiss Menyhért elolvasta volna, akkor megmondhatta volna, hogy felesleges ilyen ügyben interpellációt intézni a kormányhoz. Kéri válaszában tudomásul vételét.

A nemzetgyűlés többsége a miniszterelnök választát tudomásul veszi.

Peyer Károly interpellációja

A következő interpelláló Peyer Károly, aki szintén a tüntetések ügyében terjeszt elő interpellációt. Azt állítja, hogy a vidéken a főispánok és a hivatalfőnökök arra szólítják fel a tisztviselőket, hogy a tervezett tüntetésben vegyenek részt és egyuttal kilátásba helyeznek számukra vasúti szabadjegyeket.

Barabás Samu: Kitalált mese.

Peyer Károly: A kormány, bár már két éve folyik a frankhamisítás, nem akart tudomást venni az ügyről. (Zaj a kormánypárton.)

Bethlen: Hazugság.

Urbanics Kálmán: Ne rágalmazzon.

Peyer Károly: A kormányzó személyét senki sem akarja az ügybe bevonni. — Az ilyen tüntetésekkel azonban az ő személyét is bekapcsolják ebbe az ügybe. A magyar népek ehhez az ügyhöz semmi köze sincsen. Ez a tüntetés azt a látszatot keltené, mintha a nép nagy tömegei szimpátiát éreznének a frankhamisítókkal. Az ilyen tüntetések arra kényszerítenek majd bennünket, hogy majd mi is felvonulassuk tömegeinket.

Lendvai: Hogy a fehér pénzhamisítás mellett tüntessenek.

Peyer: A kormány felelőssége a frankügyben már minden kétséget kizárólag meg van állapítva. — (Nagy zaj és ellentmondás a kormánypárton.)

Patai Tibor: Az nem fontos hogy maga mit állapít meg.

Peyer: Ha a kormány ezt a tüntetést megengedi, akkor kötelessége megengedni más irányzat tüntetéseit is. Kifejezésre akarja juttatni azt, hogy Magyarország tisztességes munkássága és polgársága ...

Lendvai: Csak az a tisztességes aki vörös!

Peyer: ... tiltakozik és elítéli a frankhamisítást.

Bethlen miniszterelnök válasza

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök szólt fel, aki mind a három interpellációra együttesen adta meg a választ.

Mindenek előtt kijelenti, hogy hivatalos helyre semmiféle ilyen beadvány felvonulás engedélyezése érdekében nem adatott be sem nála, se a belügyminiszternél, sem pedig a hatóságoknál. *Eddig csak egy beadvány érkezett és pedig a szociálista párt részéről.* (Derűtség a kormánypárton.)

Urbanics Kálmán: Akkor miért kiabálnak?

Bethlen István gróf: Ebben a beadványban azt kéri, hogy a Millenniumi emlékoszlopnál a jelenlegi politikai helyzetet és a frankügyet népgyűlés keretében szóvátegyék. *Azok a képviselők tiltakoznak tehát a felvonulás engedélyezése ellen, akik a*

maguk részéről ilyen engedély iránt beadványt nyújtottak be.

— Még kevésbé van tudomása arról, hogy hivatalos presszióval vagy ehhez hasonló eszközökkel bárki valakire befolyást akarna gyakorolni, ilyen tüntető felvonulásra.

— Mégis eltekintve a kérdés aktualitásától, nyilatkozni kell arról, — hogy a kormány milyen határozatot hozna, ha ilyen kérést adnának be.

— *Mindig ellene volt és jelenleg is ellene van annak, hogy a politika az utcára vitessék. Semmiféle olyan tüntetést tehát, melyet politikai célból akarnak azért, hogy akár pro, — akár kontra, a frankügyben álláspont nyilvánítsanak, nem engedélyezne. Még kevésbé engedélyezne bármiféle olyan felvonulást, amely a kormány mellett kívánna tüntetni a jelen helyzetben.*

— Maga is úgy itéli meg a helyzetet, hogy a kormánynak meg van a fóruma: a nemzetgyűlés és hiába tüntetnek akár mellette akár ellene is, az nem fog változtatni az eredményen, mert a nemzetgyűlés dönt a felett, hogy a kormány felelőssége milyen ebben a kérdésben. (Helyeslés a jobboldalon és a középben.)

— Egészen másképp áll a helyzet ezzel szemben, ha a magyar társadalom abból az alkalomból, hogy a külföldön súlyos vádakat hangzottak el a legfelsőbb magyar tekintéllyel szemben és ezek a vádak nemcsak a múltban hangzottak el, hanem a mai napon is folytatódhatnak a külföldi sajtóban és nyilatkozatokban. (Élénk helyeslés a jobboldalon és a középben.)

— *Nem látja semmi akadályt annak, hogy a magyar társadalom az államfő iránti feltétlen bizalmát és hódolatát azt, hogy együtt érez az államfővel, amikor ily vádak hangzanak el a külföldi sajtóban, — bebizonyítsa. (Élénk helyeslés és éljenzés a jobboldalon és a középben.)*

— A társadalom méltóságteljes formában teszi ezt és a kormány a rendről minden körülmények között gondoskodni fog.

— Ha a tulajdonról olyan nyilatkozatok hangzanak el, hogy nem szabad bevonnai az államfő személyét egyáltalán politikai ügyekben, úgy teljesen egyetért az azzal, de kérdés — s ezt a magyar közvélemény előtt vetem fel, — hogy mi voltunk-e azok, akik az államfő személyét politikai kérdésekbe bevontuk. Nem mi voltunk-e azok, akik 5 éven keresztül óva intettük a tulajdonosokat, hogy vádaskodásokkal és gyanúsításokkal illessék az államfő magas személyét. Most teremt meg a gyümölcse annak a propagandának, amelyet eddig követtek. (Élénk helyeslés és taps a kormánypárton, nagy zaj a baloldalon.)

— Éveken keresztül folyt ez a propaganda a sajtóban és ennek mérges gyümölcsei most teremnek meg a külföldön. (Helyeslés a jobboldalon és a középben.) A mai nap folyamán is azt mondotta egy képviselő, hogy titkos kezek fogták le a vizsgálatot, a másik pedig azt mondta, hogy a szokott módon igyekeztek eljárni. (Nagy zaj a baloldalon.)

Urbanics Kálmán a baloldal felé: Ez az önök módszere.

Bethlen István: *Megállapítom azt, hogy semmiféle titkos kezek soha nem fogták meg a rendőri hatóságok kezét. (Nagy zaj a baloldalon.)*

Peyer Károly: Mit csinált Nádosy? Bethlen: *Megállapítom, hogy soha sem követelték azoknak a főtetteseknek a lefoását, akik börtönben ülnek, ellentétben áll tehát az igazsággal Peyer Károly állítása.*

— A külföldön igenis vannak támadások az államfő személye ellen. Ismétlem a képviselő uraknak (Itt a baloldali padosorokra mutat.) volna alkalmuk ezeket a támadásokat a külföldi lapokban lefuvatni.

Nagy zaj a baloldalon, Peyer Károly a miniszterelnök felé: Ez az ön aljassága.

Nagy felháborodás Peyer közbeszólása miatt

Kevesen mult, hogy tettelességre nem került a sor Propper Sándort lefogták képviselőtársai

Viharos felháborodást vált ki ez a közbeszólás a kormánypárton. A képviselők helyükről felállva tiltakoznak a kijelentés ellen. *Micsoda beszéd ez, kiáltják a szociáldemokraták felé. Semirevaló, pimasz, piszok, csirkefogó, gazember, kiáltja folytonosan Urbanovics Kálmán és Hedry Lőrinc. A két oldal mind inkább izgatott hangon kiált egymás felé. A képviselők lassan megindulnak a padosorokból. Urbanovics Kálmán fenyegető magatartással siet a szociáldemokraták felé ahonnan Propper Sándor és Peyer ugranak elő. Kevesen mult, hogy tettelességre nem került a sor.*

Propper Sándort, aki szinte önkívületben kiáltozik, többen lefogják. Vass József miniszter és Karrafiáth Jenő háznagy többedmagával áll az izgatottan vitatkozó képviselők közé.

Az elnök végül is lénytelen az ülést felfüggeszteni. A képviselők továbbra is a terem közepén maradnak és a vita izgatott hangon folyik tovább.

Mintegy öt pernyi szünet után nyitja meg az elnök újból az ülést Bethlen miniszterelnök folytatja beszédét:

Azt akarta mondani, hogy a külföldi szociáldemokrata lapokban, elsősorban a franciákban történnék ezek a támadások és önök, akik a külföldi szociáldemokrata pártokkal fenntartják az összeköttetést, egyszerű dementi utján régen visszavonhatók volna ezeket a támadásokat. (Helyeslés a jobboldalon és a középben.) Ez azonban a mai napig sem történt meg, mert szabadon akarják tartani az utat maguknak a jövőben is.

A miniszterelnök ezután a Temps egyik Budapesti keltezett cikkét olvasta fel annak igazolására, hogy a külföldön milyen híreket közlőrtálnak, majd így folytatta beszédét:

Nem tartották érdemesnek sem a szociáldemokraták, sem azok, akik ellenünk a harcot viszik, hogy ezeket a híreket demontálják. Azt kell mondanom, hogy a felelősség ezért önököt is terheli.

A miniszterelnök beszédét zajos helyeslés és taps követte a kormánypárton és a középben. Az elnök ezután a mentelmi bizottsághoz utasította Peyer Károlyt a miniszterelnökkel szemben használt kifejezéseiről.

Viszonzások

Az Interpelláló képviselők közül először Rassy válaszol. Kijelentette, hogy a miniszterelnök válasza őt nem nyugtatja meg. Szerinte a hódolatnak nincsen szüksége arra, hogy tüntető felvonulásban jelentkezzenek. A felvonulás gondolatát el kell ejteni.

Pakots József viszontválaszában kijelenti, hogy a beszédében említett titkos kezekről csak akkor nyilatkozik majd, ha a frankbizottság jelentése már a nemzetgyűlés előtt lesz.

Peyer Károly viszontválaszában kijelenti, hogy a kormány a tüntetést engedélyezi, akkor számolnia kell az ellentüntetéssel is. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Felkiáltások: Milven tüntetés, kire céloznak, mit akarnak?!

Peyer Károly: Ő azokról beszélt, akik más irányba akarják terelni a nyomozást. A miniszterelnök volt az első, aki a kormányzó személyét belevonta a vitába. (Nagy zaj és ellentmondások a jobboldalon és a középben.) A miniszterelnök annak idején hivatkozott a magyarországi szociáldemokrata párt álláspont

jára, amely a frankhamisítás első napjaiban kijelentette, hogy meggyőződése szerint a kormány távol áll a frankhamisítás ügyétől. Ma vissza kell vonnia a pártnak ezt a megállapítását — és meggyőződése, hogy a kormány tudott a frankhamisításról. (Nagy zaj az egész Házban, az elnöknek nagynehezen si-

Bethlen: „semmiféle terrornak nem engedek“

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök szólalt fel.

Ezek a támadások, amelyek most elhangzottak — nem akadályozzák meg abban, hogy véleményem kifejtse és semmiféle terrornak nem fog ezen a téren engedni. Ha a rágalomnak egész özőnével illetik is, ő szembe száll minden terrornal, mert ezzel nem lehet őt elhallgatni.

Farkas István: Terror fiuk. — (Nagy zaj az egész Házban.)

Bethlen: Peyer képviselő ur ki akar bujni a felelősség alól, amikor kijelenti, hogy Franciaországban nincsen szociáldemokrata lap. Mindenki tudja, hogy a franciaországi szociáldemokrata párt sem olyan szegény, hogy semmiféle lap vagy szócső nem állna rendelkezésére. A párisi lapoknak egész tömege szociáldemokrata szolgálatban áll. (Zajos ellentmondások a szociáldemokrata pártan.)

— Ezek a lapok nem Briand és nem Poincaré uraktól veszik az információjukat, hanem a szociáldemokrata párttól. Azt kívánja Peyer, hogy a külföldi lapokban megjelent céltudatos híreszteléseket maga a kormány cáfolja meg. Kénytelen kijelenteni, hogy ha meg is tudná ezt tenni, mint ahogyan nem tudja...

Farkas: Pénzzel mindent meg lehet venni.

Nagy zaj a jobboldalon: Elárulták magukat. Most már mindent értünk.

Bethlen: Ha a magyar kormány meg is tudná tenni, az ő cáfolatának nem volna meg az a hatása, mintha a budapesti szociáldemokrata párt vezére cáfolna. A szociáldemokrata párt elmulasztotta ezt megtenni és nem vette igénybe azt a lehetőséget, amellyel minden ódiomot elhárított volna magáról. Ma tehát ezt, mint tényt meg kell állapítani és hozzá kell fűzni azt,

Pesthy Pál igazságügyminiszter és Peyer Károly vitája „titkos kezekről“ és a Rába éjszakai kihallgatásáról

Pesthy Pál igazságügyminiszter szólalt fel ezután Peyer viszontválaszában megvádolta a nyomozó hatóságokat. Az első vádja az volt, hogy a nyomozó hatóságok lassították a nyomozás tempóját. A második vádja az volt, hogy titkos kezek akadályozták a nyomozó hatóságok munkáját. *Megállapítja, hogy maguk a francia kiküldöttek éppen az ellenkezőjét kifogásolták, amikor tulgyorsnak tartották a nyomozás menetét.* Peyer vádját tehát a szakértelem hiányának kell betudni.

Nem tudja kire vonatkoznak Peyer titkos kezekre vonatkozó vádjai. — *Kénytelen megállítani, hogy ez a vád könnyelmű és azt erőlyesen visszautasítja.*

Peyer Károly szólal fel ezután, aki konkrétizálja azokat a vádakat, amelyekkel a kormánynak a frankhamisításban való részességét szeretné igazolni. Tudomására jutott, hogy a mikor Rába Dezsőt a parlamenti

kerül csak a rendet helyreállítani.)

A miniszterelnök álláspontját helyesen az az ellenzéki nyilatkozat tükrözteti vissza, amely azt mondotta, hogy a miniszterelnök nyilatkozatai is csak egy megszorult ember kapkodásai.

Nagy zaj és felkiáltások: A mentelmi elé!

Az elnök Peyer Károlyt a mentelmi bizottság elé utasítja.

Peyer felszólítja a miniszterelnököt, bocsássa rendelkezésére azokat az adatokat, amelyek alapján a szocialista pártot vádakkal illette.

hogy a szociáldemokrata pártnak nem volt és nincs is szándéka ezt megtenni.

Rassy-nak válaszolva rámutat a miniszterelnök arra, hogy nem ejteti el a tüntető felvonulás gondolatát, — mert hiszen ez a gondolat nem is volt soha az övé. A felvonulással kapcsolatban egyébként már kifejtette álláspontját. Ami azt a felfogást illeti, hogy a felvonulás egyoldalú állásfoglalás, — erre azt kell mondani, hogy éppen a tulajdon akarja ezt a felvonulást egyoldalú állásfoglalásnak feltüntetni. Tessék ebben a felvonulásban résztvenni, ha annyira hangoztatják az állampolgárok iránti loyálisukat.

Ezután Rassy szólal fel, aki kijelenti, hogy nem kérte a miniszterelnöktől a tüntetés gondolatának eljöttét, mert nem tartotta ezt a gondolatot a miniszterelnök gondolatának. Azt kéri, hogy a miniszterelnök vegye revízió alá a felvonulás engedélyezésének kérdését, mert a felvonulást külpolitikai, gazdasági és egyéb szempontból nem tartja helyesnek.

Arpa vonatkozik, hogy kik akarják ezt a felvonulást rendezni, javasolják a Szózat február 16-iki számára. Ennek vezérelke megemlíti azt is, hogy a zsidóság részt akar venni a felvonulásban, erről azonban szó sem lehet.

Lendvai: Hogyan! Majd Vásonyvi akkor csikós ruhában fog felvonulni.

Rassy: A lapközleményből látja, hogy kik akarják rendezni a felvonulást. Azok akik a lap mögött állnak és akikről a miniszterelnök nem egy ízben elítélőleg nyilatkozott.

Az elnök ezután szavazásra teszi fel a kérdést a miniszterelnök válaszában tudomásulvétele ügyében és a Ház többsége a választ tudomásul vette.

frankbizottság kihallgatta, azt követően Rábat hajnali 4 órakor felkeltették s újból kihallgatták Tudomására jutott, hogy az igazságügyminiszter a frankhamisításról csak január hó 4-én nyert tudomást. Mulasztásnak tudja be, hogy a magyar nyomozó hatóságok a mai napig sem érdeklődtek a hágai letartóztatottak s a frankhamisítás politikai vonatkozása iránt. Ami a titkos kezek működését illeti, azokra nézve csak a parlamenti frankbizottság jelentésének beterjesztése után kíván nyilatkozni.

Pesthy Pál igazságügyminiszter rámutat arra, hogy Rába Dezső sürgős kihallgatását az tette szükségessé, hogy a Varaha Bárány való szembeszállás érdekében egészen új útra vezette a nyomozást. Ami az éjszakai kihallgatást illeti, arra vonatkozólag kijelenti, hogy a büntető törvénykönyv arra mádot ad. Egyéb ként megkérdezték az illetőktől, — akarnak-e vallomást tenni. Így volt

Windischgraetz és Nádossy esetében, akik vallottak is ugyanazon éjszaka, amikor Peyer szerint Rábát is kihallgatták. Mivel Rába is kijelentette, hogy nem akar vallani, nem is hallgatták ki. Peyer információja téves. A hatósági letartóztatottak ki-

hallgatására csak akkor nyílik tehát mód, ha a hágai jegyzőkönyvet megkaptuk. Már vagy 8 nappal ezelőtt megtették az erre vonatkozó szükséges lépéseket, a hágai letartóztatottak s a frankhamisítás politikai háttere tekintetében történő kihallgatá-

sa iránt. Meggyőződésem, hogy ha Peyer ismerte volna a nyomozásnak a részleteit, ez a felszólalása nem hangzott volna el.

A hátralevő interpellációk: Farkas István és Szabó József, interpellációjuk elhalasztását kérik és ezzel

Teleky Pál elmondja, hogy a frankhamisítást Windischgraetz négy-öt év óta tervezi

Már Teleky miniszterelnöksége idején szöbakerültek a fantasztikus tervek, melyeket ő leszerelt

Gerő és Nádossy vizsgálták meg a veszedelmes tervet

Budapest, febr. 17. Mint ismeretes, gróf Teleky Pál a rendőrségen és a parlamenti bizottság előtt is a franküggyel kapcsolatban tanuvalomást tett, illetőleg felvilágosításokat adott. Minthogy ezzel kapcsolatban bel- és külföldi lapok egyaránt téves híreket is hoztak, gróf Teleky Pál arról, amiről tudomással bír, a következő nyilatkozatot tette:

A frankhamisítási ügyhöz semmi közöm. Erről semmit sem tudtam. Igaz, hogy körülbelül három és fél évvel ezelőtt hallottam egy részben hasonló tervről, amelyet Windischgraetz nekem akkor, mint aki nyomdai és térképészeti körökkel állandóan érintkezésben állok, előadott. Windischgraetz herceg ezt a tervet hazafias célzatúnak mondta, de előadásából a célra vonatkozólag semmi konkrétumot ki-venni nem tudtam. Első dolgom volt már korábban, miniszterelnök koromban is, de azután is a fantasztikus és megdöbbentően tervek leszerelése. Az említett tervet különben veszedelmesnek tartottam azért, mert Windischgraetz említést tett birokában levő bankjegyek sokszorosítására alkalmas két-három körrel. Ezért szükségem láttam megvizsgáltatni, hogy az ügy csak a tervezés stádiumában van-e, vagy pedig már a kivétel veszedelmesebb fázisába jutott-e. Ennek megítéléséhez tudnom kellett, hogy önbleg mennyiben rendelkeznek a végrehajtáshoz szükséges technikai eszközökkel. Felkértem tehát Gerő Lászlót, akinek kitűnő szakembernek és teljesen megbízható állami tisztviselőnek ismertem, hogy a Windischgraetz rendelkezésre álló eszközöket vizsgálja meg, de a technikai részleteken túl semmiféle tárgyilagosan ne beszéljenek és a vizsgálat eredményét közölje velem.

Célnak, azaz a megakadályozásnak érdekében csak a Gerő-féle vizsgálat megfontolása után tartottam helyesnek Windischgraetzrel közölni, hogy a tervet elítélem. Gerőt pedig, aki közölte velem, hogy Windischgraetz eszközei a frankhamisítás céljaira teljesen alkalmatlanok és elavultak, óva intettem, hogy Windischgraetzrel és azokkal, akikről az ügyben érintkezett, a jövőben bármilyen összejutást is fenntartsom. Gerő technikai magyarázatai meggyőzték arról, hogy a dolog kivihetetlen és így ítéltem meg az ügyet, hogy az a gondolati tervezés stádiumából nem lépett ki.

Mindazonáltal a rendőrhatalóságot Nádossy Imre országos főkapitányul is informáltam és figyelmeztettem a tervre, amelynek részletes voltát ő is elismerte. Ettől az időponttól kezdve hosszú éveken át egészen a franküggyel ismertetés kikapcsolásáig a legesélyesebbet sem arról, sem hasonló tervről nem hallottam, dacára annak, hogy Nádossy Imrével, Windischgraetz Lajos herceggel és Gerővel gyakran találkoztam.

Egy további kérdésre Teleky Pál gróf még a következőket mondotta:

— A franküggyel kapcsolatban a fentiekre mint régmúlt és csak távoli vonatkozásban jelentőségű dolgról a nyilvánosságot tájékoztatni sem szükségesnek, sem időmossnak nem tartottam.

A m. kir. budapesti államrendőrség főkapitányusa közli:

Egyes napilapok a frankhamisítási ügygel kapcsolatban azt írták, hogy Gerő László, gróf Teleky Páltól „Az én ezermesteremnek” bevésésű szivartárcát kapott. A rendőrség megállapította, hogy a lapoknak ezen állítása nem felel meg a valóságnak, mert Gerő a szivartárcát nem gróf Teleky Páltól kapta.

Schultze önként jelentkezett a berlini rendőrségen

Berlin, febr. 17. Schultze Arthur ma délelőtt önként jelentkezett a berlini bünyügyi rendőrségen. — Schultze azt azonnal részletesen kihallgatták. Elmondta, hogy még 1923. őszén került érintkezésbe a budapesti térképészeti-intézet vezetőjével Gerő Lászlóval és ő ismertette meg Windischgraetz Lajos herceggel. Maga a herceg személyesen igyekezett őt megnyerni a frankhamisítás tervének.

Elmondotta Schultze, hogy Windischgraetz herceg már az első alkalommal azt hangsúlyozta előtte, hogy tisztán politikai akcióról van szó. Nincsen oka nyugtalanodni, mert az egész tervet egy hatósági egység is helyesli.

Nemsokára ezután — vallotta Schultze — tudomást szerzett arról, hogy Windischgraetz hercegnek egyáltalán nincsen pénze egy ilyen nagyszabású akció végrehajtására, de különben is aggodalmi támadtak és ezt nem is hallgatta el meg-

bízói előtt. Így történt aztán, hogy az akció vezetői bizalmatlankodni kezdtek benne. Attól kezdve szemmel tartották minden lépését. Kikémlelték és a szó szoros értelmében úgy bántak vele, mint fogolylyal. Egyszer aztán sikerült kijátszania az őrizék figyelmét és 1923. végén megszökött Budapestről.

Igy tehát — mondotta Schultze — mindössze négy hétig dolgoztam Windischgraetzrel és emberével. Ez idő alatt nem tett egyebet, mint fényképfelvételeket eszközölt igazi ezer frankosokról és lemezeket készített.

Amióta sikerült Berlinbe szöknie minden összeköttetést megszakított velük és Berlinben tanulmányainak értékesítéséből élt.

A berlini rendőrség az első valamiből arra következtet, hogy Schultze Arthur csak alárendelt szerepet játszott a budapesti frankhamisításban.

A francia bank kiküldöttje Schultze jelentkezésének hírére expresssel Berlinbe utazott

Budapestről telefonálja tudósítónk éjjel 1 órakor: Az ügyészségben ma ismét megjelent a parlamenti vizsgálóbizottság 3 tagja: Vázsonyi Vilmos, Rubinek István és Hajós Kálmán, nemzetgyűlési képviselők személyében.

A három képviselő parlamenti gyorsírókat hozott magával, akik terjedelmes jegyzeteket készítettek a franküggyel kapcsolatban.

Sztrauche főügyész ma kizárólag a franküggyel a tanulómozgásával foglalkozott.

Ma a rendőrségen igen érdekes bejelentés történt, amely szerint ifjabb Andor Endre még a múlt év végén rá akarta bérni az egyik Baross téri vendéglő csapását, hogy utazzon ki Glaszországba, hamis frankokat értékesíteni.

Sztrauche főügyész nem tulajdonít különösebb fontosságot ennek a bejelentésnek.

Egyébként a rendőrségre tömegesen érkeznek az utóbbi időkben bejelentések a franküggyel kapcsolatban.

A franciák ma hosszabban tanácskoztak Katona Rezső rendőrfőtanácsossal, a bünyügyi osztály vezetőjével. Mikor a franciák visszatértek a Hungária szállóbeli lakásukra, ott már várta őket egy berlini távirat, amely jelentette Schultze önként való jelentkezését a berlini rendőrségen.

Raymond Gravierre, a francia bank kiküldöttje még ma expresszvonattal Berlinbe utazott; az ő berlini jelentésétől függ, hogy szükség lesz-e még egy francia kiküldöttnek Berlinbe való utazására.

A berlini rendőrség ma nyilatkozatot tett közzé, amely szerint valószínű, hogy 1923 óta Schultze érintkezett volna Windischgraetz-el.

A szociálisták minden- képen megakarják tartani vasárnapi felvonulásukat

Budapestről telefonálja tudósítónk éjjel 2 órakor: A szociáldemokraták mai gyűlésükön elhatározták, hogy vasárnapra tervezett tüntető felvonulásukat mindenáron megtartják.

A kormány tudvalevően azon az állásponton van, hogy sem jobb, sem baloldali tüntetést nem engedélyez és ha a szociálisták a tiltó rendelkezés dacára felvonulásukat megtartják, úgy komoly összeütközésekre kerül a sor.

A KANSz gyűlése

Budapest, febr. 17. A KANSz február 17-én, szerdán délután a város háza tanácstermében Sényi Antal igazságügyi államtitkar elnöklété alatt országos elnöki bizottsági ülés tartott. Sényi Antal bejelentette, hogy a nyugdíjasok, özvegyek és árvák érdekében módja volt a pénzügyminiszterrel tárgyalni, aki készült felvállalkozni arra, hogy a szövetségnek e tárgyban készült emlékiratát a népszövetségi főbiztoshoz juttassa. Erdekklődéssel fogadta a szövetségnek a közalkalmazottak tervbe vett házpitési akciójának tervét is.

Dr. Javorniczky Jenő miniszteri számvevőszéki főtanácsos, vezértitkár bejelentése alapján foglalkozott a bizottság a nyugdíjasok, özvegyek és árvák ügyével, a státuszrendezés sérelmeivel, a kez elők, díj-nokok, altisztek és navibéresek ki-nevezésének és státuszrendezésének kérdésével, a nyugdíjasoknak és özvegyeknek a fénvlegesek fizetési előlegéhez hasonló ellátási előlege engedélyezésének ügyével, továbbá az özvegyek és árvák szociális alapítványról szóló törvényjavaslat-tal kapcsolatban felmerült kíván-ságokkal és a szövetségi tagoknak halatoni üdültetésével, valamint a hadikölesönkötvények valorizációjának kérdésével.

Rádió-tanfolyam Debrecenben

A kereskedelemügyi miniszter rendelkezése a helybeli fémipari szakiskolában március hó 1-én rádió-tanfolyam kezdődik amatőrök és a rádióval foglalkozó iparosok és kereskedők számára. Az előadások és gyakorlatok a budapesti elektromos ipari szakiskolán nagy sikerrel alkalmazott és kipróbált tanterv szerint fognak megtartatni. A tanfolyam hallgatói a szükséges termé- szettani és elektrotechnikai ismeretek megszerzése után alapos betekintést fognak nyerni a különböző rádióvevő készülékek működésébe és helyes kezelésébe.

Az előadással kapcsolatos és kisebb csoportokban tartandó gyakorlatokon a hallgatók a tanultakat be is gyakorolhatják. A tanfolyam látogatása minden amatőrnek és rádió üzletembernek elsőrendű érdeke. A tanfolyam tartama 12 hét, az előadások hetenként háromszor az esti órákban tartatnak. Tandíj 370.000 korona. Beiratkozni délutánonként 3-5-ig az iskola igazgatóságánál vagy a műhelyfőnöknél lehet. (Széchenyi-u. 2. szám.)

4000 koronáért hétköznap a Debrecen és a Tiszántúli Hírlap közli 10 szavas alkalmi apróhirdetését.

Az Anyagbeszerzési Központ ellen hozott debreceni határozatot küldöttség adta át a kereskedelmi miniszternek

A miniszter kijelentette, hogy a kérdést megfontolás tárgyává teszi

A vidéki kereskedelmi és ipari érdekeltség az Anyagbeszerzési Központ felállítására ellen a leghatározottabban állást foglalt, mert ezen intézmény megszervezése a legnagyobb veszéllyel fenyegeti az amugy is nagy gazdasági nehézségekkel küzdő ipari és kereskedelmi életet. — Az Anyagbeszerzési Központ felállítása ellen a Debreceni Kereskedő Társulat is a leghatározottabban állást foglalt a legutóbb megtartott rendkívüli gyűlésén, melynek határozatát *Sesztina Jenő* kormányfőtanácsos, társulati elnök vezetésével egy kiküldött bizottság nyújtotta át *Valkó Lajos* kereskedelemügyi miniszternek a tegnapi nap folyamán. A kereskedelemügyi miniszter ur a küldöttség előterjesztését meghall-

gatva, megköszönte az érdekeltség részletes tájékoztatását s kijelentette, hogy a kérdést megfontolás tárgyává teszi, mert a kérdés tekintetében állást még nem foglalt.

Azon fontos állami és általános gazdasági, kereskedelmi és ipari érdekekre, mely a Debrecen—derecskei vonalnak előbb Berettyóújfalui, azután folytatódva Sarkadig történő kiépítésével, ugy a közre, mint egyesekre állana, ugyanaz a küldöttség *Sesztina Jenő* kormányfőtanácsos vezetésével kérte a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urat, — ezen vasutvonal kiépítésére. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megígérte, hogy mihelyt fedezet lesz, — ezen vasutvonal kiépítése lesz az első.

Rendkívüli előjárósági ülés az Ipartestületben

Forgalmi-adó ügyek -- *Krisch Károly* lemondását nem fogadták el

Az Ipartestület előjárósága kedden délután rendkívüli ülést tartott melyen több fontos tárgy került napirendre.

Az ülést *Varjassy Imre* elnök vezette le. *Mindvégig simán folyt le az ülés, bár a tárgysorozaton az adóügyek szerepeltek, melyek rendszeren izgalmat keltenek.*

Az ülés megnyitása után az elnök rámutatott a múlt vasárnap tartott nagygyűlésen elhangzott azon kívánságra, hogy a forgalmi adó arányosításához kiküldendő szakképviselők jelölésére a szakosztályok keressenek meg. A rendkívüli ülés tehát azért hívatott sürgősen egybe, hogy a jelenlevő szakosztályi elnökök haladéktalanul hívják egybe szakosztályukat és ott jelöljék ki a kiküldötteket, ne hogy vád érje őket.

Ezzel kapcsolatban jegyző előterjesztette *Krisch Károly* indítványát a szakképviselők kiküldésére vonatkozólag.

A kérdéshez dr *Diczig Alajos* kamarai s-titkár szolt hozzá. Mindezekelőtt bejelentette, hogy a pénzügyigazgatóval folytatott megbeszélést, melynek eredményeképp közölte, hogy a fizetési meghagyások elleni felebezések beadásáról ezután mindenki kaphat számot, ha kér. A vásáros iparosok pedig a kérelmet ha beadják, oly arképes igazolványt kaphatnak, melynek birtokában vidéki vásárokon nem fognak külön forgalmi adóval megterhelteni. Ezekután *Krisch Károly* indítványára térve megjegyzi, hogy az a gyors megoldást hátráltatná, ami az érdekeltek szempontjából nem volna üdvös. Részéről sürgős teendőnek tartja, hogy a szakosztályi elnökök soronkívül hívják össze tagjaikat, állapítsák meg üléseiken, hogy kiket delegálnak s erről a testületet azonnal értesítsék.

Mester Lajos alelnök a szizmadia iparosok részéről kijelenti, hogy a szizmadia iparosok részéről kijelölt tagok maradnak, mert azok működésével a szakmabeliek meg vannak elégedve.

Nemes Károly szizgárió szakosztályi elnök hasonlóképp szolal fel viszont *Szabó Gábor* tag azt kifogásolta, hogy a tárgyalásra nem a szakmából kijelölt összes tagokat hívják meg, hanem csak 2 tagot,

holott olyan szakmánál, mint a szizmadia szakma is, 2 tag nem ismerheti az összes s így minden tagról pozitív vélemény nem is tudnak mondani. Kérte ezért, hogy a jövőben az összes kiküldöttek hívassanak egybe.

Az ügyszó még számtalan hozzá szólás történt s végül úgy határozott az előjáróság, hogy a szakosztályi elnökök tartoznak soronkívül ülést egybehívni s azon a szakképviselőket kijelölni, miről aztán a testületnek tesznek jelentést. Megkeresik az illetékes fórumot, hogy a szakmai tárgyalásokra a szakmákból az összes tagokat hívják meg, ne csak kettőt.

A nagy építőipari pangás következtében elhatározta az előjáróság hogy vasárnap, azaz 21-én délelőtt 10 órakor építőipari gyűlést tart, mikor is a városi munkák biztosítása és elnyeréséről fognak tárgyalni.

Az előjáróság tárgyalta *Krisch Károly* tag lemondását, mely szoros összefüggésbe hozható a vasárnapi nagygyűlésen őt ért támadással. Mivel a támadás teljesen indokolatlan és mélyen bántó volt, az előjáróság a legszebb elégtételt szolgáltatva rendkívül agilis és áldozatkész tagjának azzal, hogy lemondását nem fogadta el és érlelmeire hivatkozással biztsági továbbvállására kérte. Ugyanezért *Mester Lajos* kérte az elnököt, valamint az iparhatósági bizost, hogy a jövőre nézve olyan sértő hangú felszólalásoknak a legnagyobb szigorral vegye elejét, mert az iparosság komolyságát és méltóságát veszélyeztetni nem szabad.

Papíráruk, irodaszemek
legolcsóbbak
Keszthely papirkereskedésben, Szent Anna uca 2. sz. — Telefon 6-90.

Sodrony-ágybetétek
legjobb minőségűt készít
NEUMANN
PETERFIA-UTCA 19.

Vázsonyi merénylőit hatóság elleni erőszak címén előzetes letartóztatásba helyezték

Budapest, február 17. Vázsonyi Vilmos ellen elkövetett merénylet ügyében folyik ujabban nyomozás, mely azt állapította meg, hogy Vázsonyi egyik támadójának: *Molnár Ferenc*nek a revolveréből kiszedett golyót megvizsgálták és konstatálták, hogy az egyik golyó kapszliján horpadás van, ami azt jelenti, hogy a ravaszt felhúzták, de a fegyver csütörtököt mondott. Vázsonyi ma azt a bejelentést tette a rendőrségen, hogy *Molnár Ferenc* több vásáresernok árus előtt hangoztatta, hogy Vázsonyit le fogja löni. Erre több tanu is jelentkezett. A budapesti főkapitányságon ma este 8 órakor hirdették ki az előzetes letartóztatásról szóló végzést *Vannay László* és *Molnár Ferenc* előtt. A rendőrség az előzetes letartóztatást hatóság ellen elkövetett erőszak miatt fogatosította velük szemben.

A nemzetgyűlés ülésén *Dabasy*

Halász Móric, a mentelmi bizottság előadója betérjesztette a bizottság jelentését Vázsonyi Vilmos ügyében. Az idő rövidsége miatt a bizottság a tényállást másképp nem tudta megállapítani mint hogy Vázsonyit megállagatta és bekérte a rendőrség jelentését. A tényállás az, hogy Vázsonyit kézzel bántalmazták és a bizottság véleménye szerint ez alkalmas arra, hogy őt esetleg megfélemlítsék és a jövőbeni működésében befolyásolják.

A mentelmi jog sérelmét tehát megállapította a bizottság. Ezzel együtt felmerült az az alapos gyanu is, hogy a támadók az 1914. évi XL. te-be ütköző büncselekményt is elkövettek. Javasolja a bizottság, utasítsa a nemzetgyűlés az igazságügy-minisztert, hogy a megtorlásról saját hatáskörében intézkedjék és a bírói tárgyalás után a Háznak tegyen jelentést.

Építő ipari gyűlés

Az építő iparosok felhívása

Az Ipartestület f. hó hó 21-én vasárnap délelőtt 10 órakor az Ipartestület dísztermében építőipari nagygyűlést tart, melynek tárgya az építőiparosoknak munkával való ellátása lesz.

Közismert, mily súlyos helyzetben van már évek óta az építőipar. A várva-várt nagy építkezési kedv nem indult meg, sőt a kormány által beígért nagyvadású építkezés is elmaradt, minek következtében a helyzet valóban kétségbeesztőbb lett.

Az építőipari munkák megindítását és az iparosok munkaellenyérését szolgálja a nagygyűlés, melyet az építőiparosok érdekében az Ipartestület vasárnap délelőtt 10 órakor tart, ezért szükséges, hogy minden építő iparos megjelenjen.

Amundsen az északi sarkon

Erről az aktuális témáról tartott előadást dr *Ecsedi István* tanár a Munkás-Otthonban. — Szólt az Amundsen tavalyi sikertelen észak sarki vállalkozásáról. Amit repülőgépen nem tudott elérni, az idén újra megpróbálja. Már elkészült a nagy kormányozható léghajó, mely a jövő hónapban Norvégiába fog menni és ezen fogja megkísérelni az északi sarkot elérni.

Szólt *Ecsedi* a sarkok világról. Ismertette a sarki jégkeletkezését, az uszó jéghegyek keletkezését és tulajdonságait. Bemutatta, hogy a sarkok nem egy összefüggő jég-kalappal vannak fedve, hanem magas jégtorlások, majd nyílt vizek váltakoznak. Az ezeken való át hatolás nehezíti meg az expedíciók útját.

Szólt a sarkok felfedezésére indult egyes expedíciók borzalmas katasztrófájáról. Kiemelte *Scott*, *Shakleton* merész vállalkozását. — *Scott* borzalmas halálát a déli sarkon. Ismertette a sarkok meghódítására irányuló küzdelmet. Végre *Peary* 1909-ben elérte az északi sarkot. *Scott* kapitány 1911-ben a déli sarkot, hol visszatérőben életét vesztette. *Scott* feljegyzéseit megtalálta fél év múlva a mentőexpedíció — Az ő utján haladt 1912-ben Amundsen és sikerült elérnie a déli sarkot és bebizonyította *Scott* igazát.

Cook orvos kétségbe vonta, hogy *Peary* elérte az északi sarkot. Hosz-

szu vita keletkezett, melyben a kopenhági döntőbíróóság a *Peary* javára döntött. — Ezt a felfedezést óhajtja ez évben beigazolni a sok dícsőséget szerzett *Amundsen* norvég sarkutazó.

Az előadásnak nagy sikere volt.

A klinikák építését még ez évben befejezik

A „Debrecen” részletesen beszámolt annak idején arról a nagy-szabású akcióról, melyet dr *Lencz Géza*, a *Tisza* István tudományegyetem és a klinikák mielőbbi felépítése érdekében.

Értesülésünk szerint az építkezési ügyben tegnap Debrecenbe érkezett dr *Tóth Lajos* és *Nagy Arpád* államtitkárok és *Kulcsár István* titkár. Még a délelőtt folyamán felkeresték dr *Lencz Géza* rektort, a ki, bár még mindig nem nyerte vissza teljesen egészségét, felment hivatalába, hogy tárgyalásokat folytathasson a miniszter megbíztaival.

Tóth Lajos dr államtitkár tulajdonképpen azért jött most le, mert még ebben a hónapban az egyetemi építési bizottság ülést tart és ott hozandó határozatokat elő kell készíteni tárgyalásokkal és pályázatok kiírásával.

Dr *Tóth Lajos* államtitkár egyéb ként kijelentette, hogy a klinikák felépítése a költségvetésbe beállított két millió aranykoronából még ez év folyamán befejezésre kerül.

NYUGALMAZOTT
FŐTISZVISELŐKBŐL ALAKULT
„Tűz”
FÜTOANYAG KERESKEDELMI
VÁLLALAT
Debrecen Kálvin-tér 19. szám
I. emelet 22. ajtó.
Pécsői palota Nagytemplom felő oldal
Telefon 353. — Telefon 353

Hasábfu hazaszállítva 39
Aprított fa 48
Porosz szén 93
ezer kor. Ara nk hazaszállítva
gami adóval együtt é

Saját érdekében kísérvé figyelem-
mei szülő szekeremkel, hogy ön-
maga győződhessen meg áruink
kötünő minőségéről.

SZINHÁZ ÉS MOZI

A Csokonai színház műsora:

Február 18-án: *Alexandra*, C) bérlet.
Február 19-én: *Alexandra*, A) bérlet.

A színházi iroda jelentése:

„ALEXANDRA” rendkívüli sikerét eddig három zsúfolt ház erősítette meg, estéről-estére nő a siker, melyet premierje alkalmából a közönség és sajtó ritka egyetértéssel állapított meg. A páratlanul érdekfeszítő mese, gyönyörű ének és boszorkányos ügyességű táncszámok, párosulva a nagyszerű szereplőkkel és ritka pazar kiállítással, állandó helyet biztosítanak a remek műnek a Csokonai-színház műsorán.

TÖMEGESEN váltják előre az „ALEXANDRA” kivételes sikerű operette előadásaira a jegyeket.

IZGATOTTAN várja a közönség az „ALEXANDRA” világláger operette meséjének kifejlődését. Különösen az I. felvonás fináléjában, midőn az orosz belseviki katonák benyomulnak a követség épületébe Alexandra nagyheregő elfogatására, akit az utolsó pillanatban egy genialis trükkel mentenek meg karmaik közül.

A FŐVÁROSI lapok is a legnagyobb elismeréssel adóznak az „ALEXANDRA” sláger operette debreceni előadásának és kiváló szereplőinek.

DIVATREVÜNEK nevezhetők Timár Ilia és Szilágyi Marcsa szenzációs tolelletjei az „ALEXANDRA” operetében.

BOCSANATOK KÉRNEK ezúton a közönségtől Saltanova és Nikitin, a csodatáncospár, hogy a percelig tartó, mennydörgésszerű tapsviharak dacára sem bíriák az „ALEXANDRA” operetben csodás táncukat megismételni, de ez idegek és izmok teljes megfeszítését oly mértékben veszi igénybe, hogy azt testi épségük veszélyeztetése nélkül nem képesek meg egyszer előadni.

KOMIKUS kedvenc verseny van az „ALEXANDRA” operette előadásain, amikor *Szigeti Jenő*, *Tamás Benő*, *Endrédi Miklós* és *Károlyi Vilmos* páratlan kabivat-alkításokban szállnak sikra sikerük érdekében.

A Mozgó-színházak műsora:

Víg-színház: Viláffilm! Páris nem a világ látképe! — A legjobb társadalmi drámák egyike. 8 változatban előjátékkal. — A Gaumont gyárnak ez a legjobb és legművészebb filmje. A darab meséje körül lángol és rohog a világ fővárosának káprázatos élete, tarka és exotikus búnéivel és líhegő mámorá-maga az egész Páris.

Apolló: Lotte Neumann és Harry Liedtke együttese: Egy asszony 24 órára, 8 felvonás, vígjáték, attrakcióban! Alexander Engel novellája nyomán. És az ötletektől szikrázó gyönyörű vígjátékban a közreműködő művészek csaknem utólérhetlent produkálnak.

Megelőzi: Gaumont Híradó. Jönnék! Nita Naldi és Rudolph Valentino-val: Az ördög fia. Zigotto és a néger. A kiasszony férje Bebe Daniels-el.

A Belvárosi Transilvántia Etteremben nagy választékban zóna, villás-reggelik, friss csapolású sörök! Kétféle asztali új bor literje 10.000 korona, uradalmi hároméves 6-bor literje 20.000 korona. Minden este amerikai Jazz-band zenekar hangversenyez. — Tánce belépti-díj nélkül.

Impozáns részvét mellett folyt le Tirts Béla csendőrezredes temetése

A csendőrség gyászja

Tegnap délután temették el a váratlanul elhunyt Tirts Béla csendőrezredes teljes katonai pompával. A délelőtti folyamán vitéz László Miklós tábornok vegyes dandár parancsnok Szabó András főhadnagy parancsoltiszteje társaságában megjelent a gyászoló családnál, a maga és a katonaság nevében kondolelalt. Tirts Béla temetése a Verbőczy u. 12. szám alatti gyász háztól történt. Délután már fél 3 óraker feketélt a szűk Verbőczy uca és Varga uca betorkolása. Csak most látszott igazán, hogy rövid debreceni parancsnoklása alatt milyen szeretettel körült a csendőrök főparancsnokát. Fél 3 óraker Paksy Kis Tibor csendőrszázados parancsnoksága alatt egy teljes csendőrszázad vonult ki díszkíséretnek, kőkastolós kalppal, fehérkesztyűsen s a Verbőczy ucai gyász ház előtt állottak fel. Utánuk egy zászlóalj gyalogság katonái Vámos ezredes ezredparancsnok vezetése alatt s a csendőrök mellett helyezkedtek el.

Háromnegyed három óraker érkezett meg vitéz László Miklós tábornok parancsoltiszteje kíséretében több magasrangú csendőrtiszt, kik a fővárosból érkeztek, vitéz Nagy Pál tábornok, Both ezredes, az összes fegyvernemek ezredesei tisztikarukkal. Képviseltette magát ezenkívül a hadbíró és katonai ügyész Brechtel Frigyes, alezredessel az élükön. Előtt a temetésre Hadházy Zsigmond főispán, Magoss György polgármester, továbbá Keserű Lajos kir. kuriai bíró, törvényszéki elnök vezetése alatt a bíróság. — A rendőrség Ghyezhy Tibamér ker. főkapitányval az élén jelent meg. A temetésen a hadjümegek csendőrkerület összes őrsői, szárnyparancsnokságai képviseltették magukat De eljöttek Tirts Béla ezredes temetésére a Szabolcs-, Szatmár-, Bihar- és Székelymegyei csendőrpáncsnokságai is.

Három óraker Farkas Győző ev. esperes a ravatal előtt szívekbe-markoló imát mondott, majd leemelték a ravatalról a hű csendőrök egykori parancsnokuk nehéz érekeposorsóját s azt a kivonult kondukt fesszes tisztelgő „Vigváz” állása mellett rátették a négyfogatu gyászkoosira Majd a temetési melet elindult.

Legelől lóháton Vámos ezredes, a katonai díszkíséret parancsnoka Kádár Gyula főhadnagy ezredsegédtiszttel és egy külsős ugyan-csak lóháton. Utánuk Kiss Paksy Tibor csendőrszázados vezetése alatt egy teljes csendőrszázad, majd Zadrachán László százados vezetése alatt egy zászlóalj haladt kemény léptekkel tábori díszben. Ezután a katonai zenekar haladt gyászindulókát adva elő, majd a keresztet vivő csendőr és egy pár-nán Tirts Béla ezredes kitüntető.

METEORBAN esztörtökön: „A vándormadarak”, Vig boházat Zoro és Huruval és „A kísértetek ájszakája”. Furcsa történet 5 felvonásban Dorothy Eich-el! Előadások 6 és 8 óraker.

Péntek, szombat és vasárnap, február 19., 20. és 21-én.

seit vivő csendőr. A gyászkoosi előtt Farkas Győző ev. lelkes haladt. Ezt követte a koszorus kocsisok-sok koszoruvall megrakva és aztán a gyászkoosi haladt tábori díszbe öltözött csendőrtiszthelyettesektől körülvéve. A koporsó után után haladtak a gyászolócsalád férfitagjai, utánuk Hadházy Zsigmond főispán és Magoss György polgármester között vitéz László Miklós vegyesdandár-parancsnok, utánuk pedig a tisztiküldöttségeknek beláthatatlan sora, majd ezeknek végén egy századot kitevő csendőrcsapat Trójan Ferenc főhadnagy vezetése alatt.

Ezek után kocsin az özvegy lett Tirts Béláné leányával és a gyászoló család hölgytagjai. A hosszú-hosszu menet a Deák Ferenc Piac, Szent Anna uccákon át vonult ki a róm. kath. temetőbe, ahol a sírnál Farkas Győző ev. esperes imádkozott és gyászbeszédet mondott, melyben méltatta az elhunyt érdemeit:

— Olyan férfi hült tetemeit rejti ez a koporsó — mondotta —, aki akkor is hazafiságot tanusított, mikor ezért szenvedés és üldöztetés járt, aki nem üres szólamokkal, hanem munkával, példaadással szolgálta a hazát.

Farkas esperes magasröptü beszéde után elhantolták a koporsót és a gyászszertartás véget ért.

Thawara Ray, a hindu fakir előadása vasárnap lesz a Bika dísztermében

Szombaton érkezik kíséretével A „Debrecen” szerkesztőségét megalogja látogatni

Nagy érdeklődéssel tekint a debreceni közönség Thawara különleges fakir előadása elé. A jegyelővételknél különösen sok orvost váltott jegyét, de szép számmal jelentkezett a hölgyközönség is. Ami egyébként természetes is, mert az előadásban még a temetés is vidám hangulatban és tréfák mellett történik. Az udvarias Thawara, aki egyébként is tökéletes világi, egy-két mutatványával direkt a hölgyek felé fordul, sőt azoknak szerencsét hozó talizmánokat is osztogat Thawara szombaton érkezik kíséretével s nem lehetetlen, hogy a vasárnapi előadást megelőzően szombaton orvosok és újságírók előtt eltemetteti magát. — Ebben az esetben az eltemetés a Bika udvarán történne, de ezen csak meghívottak jelenhetnek meg. Thawara bejelentette, hogy látogatást tesz a Debrecen szerkesztőségénél. A rendkívüli módon érdekes előadásra jegyeket Hegedűs és Sándor könyvkereskedése árúsít.

APOLLÓ: Vig-est... Zigotto és a néger és több burleszk.

VIGSZINHÁZ: Az ördög fia. Rudolph Valentino és Nita Naldi-val. Szombat és vasárnap, február 20. és 21-én

URANIA: Drégely Gábor attrakciós vígjátéka A Kiasszony férje. Bebe Daniels és Raymond Griffith.

Hirdetmény a kereseti és jövedelmi adó bevallásáról

Az 1926. évre szóló általános kereseti, továbbá jövedelem, vagyonadó bevallások beadására a városi adóhivatal a következőket közli:

1. Az 1926. évi febr. 28-ig bezárólag kell beadni az 1926. évi általános kereseti adóra, továbbá az 1926. évi jövedelem vagyon adóra vonatkozó bevallásokat az adózó lakása szerint illetékes kerületi adóhivatalnál.

2. A bevallásokat kétféle hivatalos nyomtatványon kell eszközölni, melyeket az adózók a városi kerületi adóhivataloknál az előállítás költsége megtérítése ellenében szerezhetnek be.

3. A bevallások kiállítására, továbbá, hogy kik kötelesek vallomást adni, a kerületi adóhivatalok adnak megfelelő utasítást.

A valótlan adatok bevallását az általános ker. adónál mint adócsalást, a jövedelemadónál mint jövedéki kihágást büntetik.

Értesíti a városi adóhivatal az adózókat, hogy az 1925. évi XXIII. tc. 4. paragrafusában foglalt felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyminisztérium kilátásba helyezte, a jövedelemadónak a tételeit 1926. évi január hó 1-étől kezdődő hatállyal újból és olyképp fogja megállapítani, illetőleg akként fogja már az 1926. évre szóló kivétel során alkalmazandó érvénnyel rendelkezni, hogy a 40 százalékos kulcs az eddigi 200.000 ösz-szegű aranykorona értékű évi jövedelem helyett csak az évi 1.000.000 aranykorona értékű jövedelemnél fog alkalmazást nyerni. Erre való tekintettel felhívja a városi adóhivatal az adózók figyelmét arra, hogy a valóságának megfelelő jövedelmüket vallják be, különösen a föld birtokjövdelem után beadandó bevallásuk készítése során akkor jár-nak el helyesen, ha a sajtátkezelésben lévő mezőgazdasági üzemekből eredő jövedelmüknek az összegét bevallásukban közösenként és művelési áganként részletezve, a föld-birtok kiterjedésének a megjelölése mellett, mindenkor lelkiismeretesen számszerűen és részletesen tüntetik fel.

Butorok
Elsimertien legjobb minőségben eredeti gyári áron szerezhetők be a
Debreczeni Fainar r. t.
városi üzletében
Király uca 4. sz.
Előnyös fizetési feltételek!

SINGER
VARROGÉPEK
RESZLETI FIZETÉSRE
SINGER CO. VARROGÉP RESZV. TÁRS.
DEBRECEN PIAC UCCA 79.

VIGSZINHÁZ
Február 17. és 18-án
Páris. Hymnus az álmok városából.

APOLLO
Február 17. és 18-án
Egy asszony 24 órára Lotte Neumann és Harry Liedtke-vel

A NAP HIREI

Vallásos estély a Kálvinisták Templomegyesületében

A Kálvinisták Templom Egyesülete belmissziói szakosztálya f. hó 19-én pénteken délután 6 órakor a Kollégium dísztermében vallásos-estélyt tart a következő műsorral: 1. Közének. 2. Imádkozik: Dancsházy Sándor tít. 3. Előadást tart: Kolozsaváry-Kiss László lelkes, a jótékonyági szakosztály elnöke „Kiknek építünk Kálvin-házakat?” címen. 4. Varga Gyula orvos-tanhallgató hegedül: Hubay Op. 45. Mazurka. Czibulka: Elégia. — Zongorán kíséri: Rentz Kató ur-jeány. 5. Énekel: Nagy-György Sándor th.: „Szeretlek Istenem végzetlen”. — Zongorán kíséri: Kovács Ernő bh. 6. Szaval: Juhász Miklós tanítójelölt: „Mi a hazánk?” melódrama. — Zongorán kíséri: Nemes Imre tanítójelölt. 7. Imádkozik: Dancsházy Sándor tít. 8. Közének. — Az előadás díjmentes. Önkéntes adományokat hála köszönettel fogadunk.

— **Boldizsár Kálmán**, mint tb. főjegyző meggyűdjébe. Megirtuk legutóbb, hogy dr. Boldizsár Kálmán, tb. városi tanácsnok, aki nyugdíjba vonulásra jogosult, a törvényhatósági bizottság nyugdíjazta. Boldizsár hosszú időt töltött a város szolgálatában, különböző ügyosztályokban. Dr. Hadházy Zsigmond főispán dr. Boldizsár Kálmánt, érdemes munkássága elismerésül, nyugalomba vonulása alkalmából tiszteletbeli főjegyzővé nevezte ki.

— **A Szent Erzsébet Nőegylet Kulturdelutánján** Tudományegyetemünk kiváló professzora dr. Láng Nándor művészettörténeti előadást fog tartani vetített képek kíséretében. Az előadás címe: „A butor”. — Maga az érdekes tárgy, nemkülönben a kiváló előadó nagy közönséget fog összehozni a kulturdelutánra, melynek művészi számain mind kiváló művészek adják. A Svéts-intézet tanítónőképzőjének jöhírű énekkara karékkal szerepel. Székér Palika szaval, dr. Walter Józsefné zongorázik, kinek művészetében először lesz alkalma a közönségnek gyönyörködni. Kiss Béla a közönség kedvelt tenoristája műdalokat énekel. — Jegyek már kaphatók Springer József könyvkereskedésében, a főposta mellett 10 ezer és 5000 koronáért. — Az előadás szombaton délután 5 órakor kezdődik a kath. reálgimnázium dísztermében.

FIGYELEM! FIGYELEM!

Ismét Vászonhét Starknál

PIAC-U. 7. (Vecsei-ház.)

Bámulatos olcsó árainról mindenki meggyőződhet. — Árain minősége a legjobbak.

1 méter sárga vászon	9.500
1 „ la Moliné	10.500
1 „ Kalotaszegi vászon	12.500
1 „ Kitiű mosott sifon	13.500
1 „ Lepedő vagy alsónadrág-vászon vastagszálú	13.800
1 „ Kelengye vászon	15.500
1 „ Férfi vagy női fehérneműre	17.500
1 „ Agynemű vászon falá	
1 „ Liliom	18.700
1 „ Prima Angin, toknak	17.500
1 „ Agynemű kanavász, szintartó	17.500
1 „ Alsó nadrág cöpper la	23.500
1 „ 182 cm. széles paplan lepedő vászon la	57.000
1 „ 150 cm. széles lepedő vászon la	39.000

Czégemre tessék ügyelni!

Szombaton kezdődik Debrecenben a református diákkonferencia

Szombaton reggel veszi kezdetét a Soli Deo Gloria Szövetség nagy református diákkonferenciája a Kollégium dísztermében reggel 8 órakor.

A szombati napon a budapesti előadók közül dr. Sebestyén Jenő és dr. Virágh Frigyes. — Debrecenből pedig Dancsházy Sándor és Uray Sándor debreceni lelkészek beszélnek. — Vasárnap, a Nagytemplomi urvacsoaraosztás után — Bogdán Gyula, Papp Géza, Szőke

Imre és Töltéssy Zoltán tartanak előadásokat.

Délután 5 órakor szeretetvendégség van, melyen dr. Baltazár Dezső püspök és dr. Sebestyén Jenő beszélnek, Korény Livia és Tóth Kálmán szavalnak. Debreceni Kató énekel és Timári Margit hegedül.

Diákokon kívül korlátolt számban az érdeklődő közönség is részt vehet a gyűléseken, a részükre megállapított részvételi díj a konferencia egész tartamára 20.000 korona.

A Nyilas telep-elszakad a várostól és külön nagyközséggé alakul, ha az ottani lakosok szociális kívánságait nem teljesítik

A Nyilas-telep és vele szomszédos telepek népes küldöttsége tisztelettel Filep Endre népköri elnök vezetésével Hadházy főispán előtt, hogy legszükségesebb kívánalmak teljesítéséhez jóakaratu pártfogását kérik.

Igy kérték a talajvizek levezetését, melyek minden éven utcaikat öntö- nek el, lakóházakat omlasztanak le és teszik a közlekedést lehetetlenné. Kérte legalább egy pár jövű kut furatását, hogy a 15.000 lelket szám- láló, nagy kiterjedésű telep lakos- sága ne legyen kénytelen mocsár- vízbe, vízszennyezőkbe, táplál- kozni tovább is. Kérték a sorompó kiejebb tételét s ezáltal a telep adó- fizető polgárokna s sérelmes vá- m előli mentesítését. Kérték a Kincses dűlőn a Bauer utca, a ref. iskola há- tánál az Onosay utca folytatásául a már megígért közlekedési ut sürgős kiszajdítását. Továbbá a villamos

vasút, villanyvilágítás, posta és övo- da ügyében kérték a főispán jóaka- ratu támogatását, azon kijelentéssel, hogy ha sokszor sürgetett jogos pa- naszukkal most is elutasítatnának, ugy külön nagyközséggé alakulva, — kötelezettséget vállalnak, hogy fenti jogos kívánalmak egy éven belül, az adózó polgárok mai megterhelte- tésén alul teljesítve lesznek.

Hadházy főispán a nagy kiterje- désű telepek főnti méltányos és jo- gos kívánalmainak teljesüléséhez szíves készséggel ígerte meg jóaka- ratu pártfogását, türelemre intve a panaszokkal sokszor elutasított s ezért Debrecen sz. kir. várostól el- szakadni akaró telepek adófizető polgárait. Megnyugvással vette a küldöttség a főispán azon kijelenté- sét, hogy felsorolt jogos kívánal- maik közül több már is tárgyalás, így mielőbbi elintézés alatt áll.

— **Vecsey Ferenc** jótékonycélu hangversenyére jegyek a Méliusz- nál. A rendezősek kéri a Zeneked- velők Köre tagjait, akik helyben kapják a hangversenyt, hogy leg- alább a jegy árának megfelelő ösz- szegget fizessenek felül az árvizká- rosultak javára.

— **Tűkőgyáriás, üvegeszoz- lás, kárakatok tükrözése, Sípko- vits, Sziv-u. 14—15, Telefon 386**

— **Elhunyt urasszony.** Weber Vil mosné szül. Siposs Margit életének 35 évében, boldog házasságának 8-ik évében tegnapelőtt hosszas be- tegség után elhunyt. Temetése ma, csütörtökön délután fél 4 órakor lesz és a Nagytemplomban kezdődő gyászszertartás után a Kossuth- utcai temetőben helyezik örök nyu- galomra.

— **A zsidó főiskolai hallgatók matinéja.** A debreceni zsidó főisko- lai hallgatók vasárnap délelőtt ren- dezik matinéjukat a városi zenede dísztermében. Az előadás keretében fellépnek Kardos Pál gimnáziumi tanár, Szömörkényi Franciska szín művésznő, Szigeti Jenő színművész és Falus Magda egyetemi hallgató- nő. A matiné iránt nagy az érdeklő- dés.

— **A Parista gimnázium díszter- mében ma este fél 6 órakor lesz az értekezlet.** — Minden volt parista diák ott legyen!

— **Halassy Mariska a zsidó reál- gimnázium irodalmi delutánján.** — Kimagasló művészi esemény lesz a zsidó reálgimnázium irodalmi del- utánján Halassy Mariska szavala- ta. A Csokonai-színház kiváló mű- vésznője Kiss József két megrázo- hatású, hatalmas költeményt fog- ja tolmácsolni. — Az irodalmi del- után ezáltal különben is a zsidó költők méltatásának lesz szentelve. Erről a tárgyról a zsidó és zsidó- vonatkozású irodalom egyik legala- posabb hazai ismerője, dr. Silber- feld, az ékesszavú békócsabai fő- rabbi fog beszélni, kinek előadását Debrecen művelt zsidósága a legna- gyobb érdeklődéssel várja. Az iro- dalmi delután 20-án szombaton dél- után 6 órakor lesz az izr. hitköz- ség tanácstermében, a József kir. lg.-uteán. — Jegyek 10 és 5 ezer koronáért kaphatók Hegedűs és Sándor rt., valamint Csillag Artur könyvkereskedésében.

A „Debrecen”, „Tiszántúli Hírlap” és a „Debreceni Hétfői Ujság” apró hirdetései a legeredményesebbek.

Csanak József K. Rt.

júser- és csemege kereskedése
PIAC UCCA 51. Telefon: 70

— **A La Fontaine Társaság hang- versenye.** Már hírt adtunk lapunk- ban a La Fontaine irodalmi társa- ság szervező bizottságának megala- kulásáról s ismertettük egyrészt a társaság nagyszabású kulturpro- gramját, másrészt működésének a művelt nagyközönség izléséhez és rokonszenvéhez közel férfkőző irá- nyát. A társaság, amelynek váro- sunkban már mintegy száz tagja van, február hó 25-én, csütörtökön este a Zenede nagytermében bemu- fatkozó irodalmi estélyt rendez, a melynek választékos és pompás mű- sora garancia a társaság további működésére. A programon szerepel Höchtl Margit zongoraművésznő, — aki Debussy *Gyermekszoba* szüitjét tolmácsolja; Hoór-Tempis Erzsébet énekművésznő, aki Bizet, Chaminade és Debussy dalokat énekel; dr. Ku- pinszky Sándor, aki Coppée *Ková- csok sztrájkja* c. drámai monológját szavalja; Csűrös Ferike s dr. Laczkó József, akik Rostand *Regényesek* c. vígjátékának főjelenetét adják elő. A műsor eszmei részét dr. Schack Béla udvari taácsos megnyitó beszéde és dr. Hinkiss János egyetemi tanár előadása (*Rostand költészet*) bizo- sítják. A jegyek (25, 15 és 5000 koro- na) Springernél, Piac utca kaphatók. A LFT tagjai kedvezményes jegyre tarthatnak igényt.

— **Házasság.** Dr. Tiszay Zoltán közigazgatási fogalmazó, anya- könyvvezető helyettes hétfőn kötött házasságot Szele Rózsikával, Szele Lajos kedves leányával, Szele György ref. iskolaszéki elnök unokahúgával. A polgári házasságkötést szép beszéd kíséretében dr. Tol- nay Elemér városi jegyző, anya- könyvvezető végezte. A városi anya- könyvi hivatal tisztviselő kara szép virágcokorral lepték meg helyet- tes főnököket. Tanuk voltak a vő- legény részéről Horváth József ny. pénzügyi titkár, a menyasszony ré- széről Tollas József hajduszosbőzlő; adófőtiszt.

— **Öngyilkos leány.** Pakó István hajduböszörményi jómódu gazdál- kodó Valéria nevű leánya néhány nappal ezelőtt öngyilkossági szán- dékből marólugot ivott. A fiatal leányt súlyos belsősérüléseivel be- szállították a debreceni belgyógyá- szati klinikára, ahol belsősérülései- be belehalt. A leány halálát beje- lentették a debreceni rendőrségnek és a vizsgálóbírósnak. Elrendelték felboncolását és tegnap délután fél is boncolták Pakó Valéria hul- lóját a törvényszéki bonctani inté- zetben, Preinieszberger Jenő tanács elnök vizsgálóbíró jelenlétében. A leány öngyilkosságából kifolyólag vizsgálat indult.

— **Születések.** Az anyakönyvi hi- vatalban a következő születéseket jelentették be: Deme Zsófia npsz., fiu Imre. — Jóna Gábor kisbírtó- kos, fiu Gábor. — Hajdu András egyetemi altiszt, leány Katalin, — Zeke Antal eszmadmiamester, fiu Ervin Lajos. — Oláh József zenész, fiu Atilla. — Zima Lajos szakasz- vezető, fiu Tibor. — Kovács Mária háztartás, fiu Péter. — Tóth Emi- lia, háztartás, leány Ilona. — For- gács Bálint vincellér, leány Margit. — Juhász János péksegéd, leány Erzsébet. — Miskolczi János gazdálkodó, leány Julianna. — Váy Sándor katona, fiu Sándor. — Milotai József npsz., fiu István és Lajos (krek).

A „Debrecen”, „Tiszántúli Hírlap” és a „Debreceni Hétfői Ujság” apró hirdetései a legeredményesebbek.

Legújabb párisi
KALAP MODELLER
megérkeztek a
kalapszalomba
Roboz
Szent Anna-u.

x Székely Mihály Operaházunk legkiválóbb baritonistájának dal-estélye **Plattinszky Peppi** ballet-estélyével együtt lesz 24-én a Bikában. Jegyek Menetjegyirodában.

Zsarolásért 3 hónapi fogház. — Érdekes zsarolási pört tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni törvényszék. Török Péter, volt esendőörvénymester 1924 februárjában Mikopéresen megfenyegette Morvay Mihály gazdálkodót, hogy ha nem ad neki két székér tüzelőfűt, egy régi, kellemtelen ügyét nyilvánosságra hozza. A dolog fényesítette a zsarolásért. Töröknek azonban volt egy másik zsarolási ügye is. Uyanis Egri Sándor esendőörvi ugy csalt ki 120 ezer koronát hogy azt mondta neki: „Ha nem ad pénzt, akkor megteszem a főzrs gazdasági hivatalánál a főjelöltet a maga tuskó-panamája miatt”. A fellejtést azonban Egri tette meg Török ellen zsarolás miatt. A tegnapi tárgyaláson a vádlott erősen tagadott, de a tanúk ellene vallottak. A bíróság Török Pétert két hónapi zsarolás vétsége miatt három hónapi fogháza és 500.000 koronától mentesítette. Az ítélet ellen a felek felülbizást jelentettek be.

Hulladék anyag értékesítése. A kereskedelmi és iparkamara közli és keltetve, hogy a m. kir. debreceni vásárkerületi parancsnokának gazdasági hivatala 277-eb. 1926. sz. alatt 450 kg. borbélyhulladék, 50 kg. vas-hulladék, 400 kg. fahémmű hulladék, 350 kg. poszt-hulladék, 150 kg. papír vészon hulladék, 150 kg. vészon szalmabazok hulladék nyilvános versenyárúvalásról való értékesítésére tett közértesítést. Felserolt hulladékok Debrecenben, a Ghyllányi lakonyában naponta délelőtt 8 óráig 12 óráig mefeleltethetik. A nyilvános versenyárúvalás 1926 márc. hó 19-én 9 órakor tartatik meg a fentnevezett gazdasági hivatal Péterfia uca 45. szám alatti hivatalos helyiségében. Ugyanez időpontig kell benyújtani a gazdasági hivatalba az összes hulladék anyag átvételére vonatkozó írásbeli ajánlatot. A megveft hulladéktanyag március hó 15-ig átvendő súly szerint és készpénzben fizetendő.

Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Bahunek Ignác rk. 83 éves, Péterfia-u. 34., — Weber Vilmosné Sipos Margit ref. 35 éves Villanytelep, — Miskolci Jánosné Vedres Erzsébet ref. 49 éves Baross-u. 7., — Firts Béla ág. ev. 52 éves, Verbőczy-u. 14., — Ormós Béla ref. 24 éves, Késes-u. 52., — Kovács Sándor ref. 28 éves, Keresztes-u. 10., — Lipárdi Antal rk. 50 éves, Pallag 34., — Jámbor Mátyásné Morvai Zsófia ref. 53 éves, Hajdunánás.

Mit hirtet ma az Ingóságkövető? (Kálvin ter 19., ref. püspöki hércpala.) Mielőtt bevásárlásait eszközölné, tekintse meg üzletünket, raktárainkat! Alkalmi eladások alkalmi árakon! Gyönyörű antikórák, régi poharak, porcelánok, zenélőkazetták, nipek, ezüst, lakkozások, Kokilla-dísz tárgyak, do hányzókészletek, valódi zsolnai, Badar Baláz és Endrő Margit-féle vázak, képek, művészi virágseréptartók, kandelaberek, ampolnák, debreceni és hortobágyi specialitások és pedig valódi debreceni pipák, dohányzacskók, börtárak továbbá: nagyon szép egész és félháló magányos bútorok, ruhák, dőnyök, szőnyökök, borbély-műhelybe férfi és női szabásalónok, ha való szór nagy tükrök, szobagőzfűtők, mindenféle szék a legjobb minőségű, futószőnyegek, ágyvaló való gyapjúszőnyegek, állófogások, modók, rőzgyak, összecsukszó vaságyak, sodronybetétek, afrikai és lőszómatracok, fali, inga, ékesztő, és díszórák, vásznak, paplanok, csipke-függönyök, férfi és női ruhák, cipők,

pricsnyergék és mindenféle ingóságok. Keresünk megveftelre: tenniszraketteket, fürdőkádakat, lőszerszámokat, csikóboró kulacsokat, régi poharakat, bútorokat, zenélőórákat, hintaszékeket, gramofonokat, kerékpárokat, látesőveket, egész hálókat, ebédlöket, úriszobákat, könyvszekrényeket, előszobafalakat, kisebb falitükröket, ebédlöszőnyegeket, cimbalmodokat, klarinétokat, tárogatókat, gordonkákat, nagybőgőket, pultmélegeket, tizedesmérlegeket, függőpetróleumlámpákat, varrógépeket, férfiruhákat, átmeneti kabátokat, betegtolókosikat, szobaklozetteket, villanyuszerkeket, magányos bútordarabokat és mindenféle ingóságokat.

SPORTHIREK

Bizonytalan a vasárnapi DVSC-KIKSE match színhelye.

A vándordíj bizottság határozata értelmében vasárnap kell lejátszani a DVSC-KIKSE Magyar Kupa-mérkőzést, amelynek a színhelye még nines megállapítva. Szerdán kellett volna kisorsolni a pályát, de sem a DVSC, sem pedig a KIKSE képviselője nem jelent meg a kerületben. Már pedig, ha a mérkőzést nem játsszák le vasárnap, könnyen meglehet, hogy a vándordíj bizottság mindkét egyesületet játék nélkül kizárja a Magyar Kupa mérkőzésekől.

Ismerkedés a futballkerületben.

A futballkerület új tisztikara szombat este a Gambinus különtermében ismerkedési estélyt rendez, amelyre a kerület összes tagjait hozzátartozóikkal együtt meghívja.

KÖZGAZDASÁG

2500 koronával olcsóbb a buza

A terménytőzsdén ma kissé lanyhább volt a kínálat, tengeren tuli piacokról 2 centes áresést jelentettek májusi buzában. Az áresés nem jutott teljesen kifejezésre a budapesti tőzsdén, miután a kínálat nem nagy mértékű, viszont a kereslet napok óta állandóan emelkedik.

A tőzsdetanács hivatalos jegyzései:
76-os tiszavidéki 392.5-395, felsőtiszai 390-392.5, fejeérmegyei és egyéb dunántuli 385-387.5, pestvidéki 387-390, 77-es tiszai 387.5-400, felsőtiszai 395-397.5, fejeérmegyei és egyéb dunántuli 390-392.5, pestvidéki 392.5-395, 78-as tiszai 400-402.5, felsőtiszai 397.5-400, fejeérmegyei és egyéb dunántuli 392.5-395, pestvidéki 395-397.5, 79-es tiszai 402.5-405, felsőtiszai 400-402.5, fejeérmegyei és egyéb dunántuli 395-397.5, pestvidéki 397.5-400; rozsa 227.5-230; takarmányárpa 235-245; sórárpa 310-350; köles 180-190; zab 250-265; tengeri 17.5-182; korpá 170-172.5 ezer korona mázszánpént.

Zárítási zárlat:
Párizs 1881, London 2525%, Newyork 519%, Brüsszel 2360, Milanó 2094, Amsterdám 208, Berlin 123.60, Bécs 7305, Szófia 375, Prága 1537%, Varsó 70, Budapest 72%, Belgrád 912%, Bukarest 222%.

Ferencvárosi sertésvásár:
Nyútvásári maradvány 277, felhajtás 128 sertés és 20 süldő, eladás 240. Árak: zsirsertés fiatal, könnyű 15-15.5, nehéz 18-18.5. Zárúvásári felhajtás 71, eladott 2 a fenti árakon.

Szabni varrni

tanulhatnak iparilag is, hölgyek külön teremben saját ingkat is varrhatják:

laborfalvi Márkos Lujza
modern angol és francia női divat szalonjában

Debrecen, Rákóczi ucca 41. sz.
Bejárat a Könyök ucca 10/a sz. alatt is. Esti órákban is. Vidékieknek gyorsítva. **Jelmézőruhák kiképzőszéke.**

A siketnémák varrói koléja

Széchenyi-ut 4. sz.

Vállal női felső ruhavarrást divatlap szerint izléses kivitelben. Intézetek, kereskedések számára minta után tömegmunkát is készit legolcsóbb áron.

Könyvszekőkönkötvényt vesz

Könyvszekőkönkötvényt vesz
legelőnyösebben befizet
Dr. Balázs Jenő
bankháza, Piac-u. 89. Telefon 145.

Ocskavasat

réz és cinkhulladékot
legmagasabb áron veszek. — Nagyobb tételt háztól elszállítok. Hívásra vidékre kiutazok.
Steiner Eötvös ucca 110. Telefon 686.

Legszebb háló, ebédlö, uriszobák és bérnagmiturák

heti és havi részletre

Szántó butorraktárában
Csapó ucca 17. sz.
Színház átjáró. — Telefon 10-30.

Rádió

készükek és alkatrészek legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás
Akkumulátor töltés.
Fanta Ernő villamossági vállalat
Simonffy ucca 7. — Telefon 10-10.

Patkány

es eger 24 órán belüli kiirtható szabadalmazott irtószerez. Nagyon olcsón kapható
STERN
Iestéklüzletében, Piac-U. 13.
Bikáva: szemben.
Ugyanott nőiska és svb bogárirtó szerből nagy raktár.

Uj kárpitos üzlet!

Van szerencsém a t. vevőközönséget értesíteni, hogy Hunyadi ucca 17. sz. alatt

uj kárpitos üzletet

nyitottam, hol hencserek, matracok, diványok és szalóngarnitúrák jutányos árban kaphatók. Tisztelettel
PRECZ, kárpitos.
Javitások szakszerűen és olcsón.
Műhely: HA VAN UCCA 41. SZÁM.

Végeladás!

Az Arany Bika divalházhban
(Bika épület)

végkiárusítás.

Az összes raktáron lévő rőfös és divat árúkat

minden elfogadható árban kiárusítjuk.

Siessen mindenki szükségleteit beszerezni!

Mindenféle maradékok féláron alól is kaphatók.

Végeladás!

Részletfizetésre! Elősmert legszolidabb cég
Friedmann Ferenc, Vár-u. 2. (udvarban.)
Tavaszi újdonságok megérkeztek. Női és férfi szövet, kész ruha, vászon, zepír, damasztúru, szőnyeg, lüggöny, paplan és agyierítőkben
Előnyös fizetési feltételek.

Üzlet áthelyezés. Orás és érszerész üzletemet
Bathányi ucca 22 szám alá helyeztem át.
Gaspárik Tivadar.
Telefon 13-65. Orák és ékszerekben olcsó árak. Telefon 13-65.
Gyám: **PAULO ISTVÁNNÉ**

Apróhirdetések

LEVELEZÉS
Polyglott levelet vegye át. Lili. 782

„ÖZVEGY”
27 lejegére levél van. Választ kérek.

ALKALMAZÁST NYER
NAGY munkásnők jelentkezzenek Kohn Sarolta divattermében. Piac-utca 58. I. em. 25. 784

TANÁRI
képesítéssel rendelkező fiatal ember, esetleg B listás vagy nyugdíjas tanár, teljes ellátás és fizetés mellett fiugyermek mellé azonnal alkalmazást nyerhet. Irásbeli ajánlatokat „Házi nevelő” jelíggel a kiadóba kérek.

TANULÓ,
jó házból való, felvétetik Deutsch Albert és fia cégnél. 744

ELÁRUSÍTÓ
leányok felvételnek Deutsch Albert és fia cégnél. 741

JÓL
tőző mindenek úrihához felvétetik. Péterfia-utca 68. 733

JÓ JÖVEDELEMRE
felhetnek szert aktuális, könnyen eladható cikke terjesztésével intelligens egyének. Jelentkezés Málusz-könyvkereskedésben. Igazolvánnyal rendelkezők előnyben. 18a.

FEHÉRNEMŰ
varróleányok felvételnek. Csak jó munkájú és gyakorlottak jelentkezzenek. Kossuth-utca 9. keresztpület. 790

NÉMET
kisasszonyt keresek délutánra két gimnázista gyerekekhez. Cím a kiadóban. 791

BEJÁRÓNÓ
keresetik. Bihari-telep. Tordai Gábor-utca 1. szám. 792

HÁZMESTER
felvétetik. kőműves, vagy kertiész előnyben részesül. Vár-u. 2. 795

HÁZMESTERT
keresek lakásért fizetésért. Poroszlai-út 10. Jelentkezés délutánonként. 781

A PANNÓNIA-
szállódába egy megbízható mosónő keretetik azonnalra. 769

Rikkancsok felvételnek a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában.

JÓ
megjelenésű uriember üzletszerzésre kerestetnek. — Beválás esetén fix napi díj mellett, állandó alkalmazást nyerhetnek. Jelentkezni este 5—6 óra között — a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában.

Százötvenezer
kétszáz ezer korona napi jövedelmet biztosító cikk terjesztésére nyugdíjas tisztviselők B. listás állásukat alkalmazás nélküli kereskedők kis óvadékkal felvételnek. Ingóságkövetítő ref. püspöki bérpalota. 797

AJÁNLAT
NÉMETŰL
tanulhat született német úri nőtől. Biztos sikerrel, legolcsóbban és leggyorsabban. Esti tanfolyam is) Darabos-u. 7. 578

URHÖLGYEK!
A legkülönlegesebb tavaszilapok megérkeztek. Szíveskedjenek megrendelésüket előre bejelenteni, mert a beállott szezon kezdetével meg akarom menteni a hölgyeket a hosszú várakozástól. Az alant felsorolt olcsó árakról győződjön meg Kabátok 400.000, kosztümök 300.000, ruhák 100.000 koronától készünek. Bálint Margit női divatterme, Péterfia-utca 60.

SZENET
fűtésre csak berenteit használjon, — teljesen szagtalan, salakmentes, leggyorsabb sparheltben is elsőrangúan ég. Házhöz szállítva méter-mázsánként 39.000 korona. Telefon 13—47. 418

ABLAKOK
minden nagyságban készzen kaphatók. Blattner Kálmán ablakgyárban. Szív-utca 14. 749

ÉPÍTKEZÉSEZ
tégla, cserép, mész legutánjában Rosenfeld és Fischernél. Sálárom-utca 12. Telefon 674. 10a

Porosz
szén 1a, portmentes házhöz szállítva 86.000 korona. Telefon: 15-01. 9/a

LEGUJABE
selvem kalapok 140.000 koronáért szerezhettek be Turynánál. Pacsirta-utca 41. 11a.

SELYEMKALAPOK
olcsón szerezhettek be. Matta Anna, Csemeter-utca 10. szám. 1119

BOR
sajáttermésű ezerjő, ódes rizling literenként 12 ezer korona. Rákóczi-u. 12., hátul az udvarban. 793

„LILI”
Kalapszalóban (Gambirinus passage) legszebb selyemkalapok már 150 ezer koronáért kaphatók. Átalakítások legolcsóbban. 417

HARISNYA
kötéseket, fejleket, talpalásokat vállalok. Raktáron tartok saját-készítési harisnyákat és mindennemű kötőanyagot. Hatvan u. 16. Sauerbrun 8a

Száraz tűzfűt azonnal szállít Kemény, Deák Ferenc-u. 24. Telefon 14—34 7a

RÁDIO-
készülékek és alkatrészek legjobbak Földvárynál. Kapható Széchenyi-u. 55. Acumulátorok töltése és javítása. 27a

DEBRECENSZKY
kártyás-mester. Halász S. Kész hencserek, diványok, bőr- és berzselvagnitúrák állandóan raktáron. Javításokat olcsón készítik. 8a

Telefonáljon:
14—34, ha száraz tűzfűt akar. Kemény faterlep Sálárom-pályaudvar. 8a.

ÚJ
sütőde Vörösmarthy-utca 2. Sütés minden nap háromszor: 8—11 és 2 órakor, vasárnap 8-kor kenyérsütés, dél előtt kalácsütés. Sütésdíj kilogrammonként 500 kor. Állandóan friss házi kenyér kapható. 21a

NÁDSZÉKKÖTÉS,
mindenfélé kosár, vesszőszék, gyermekkosci javítások legolcsóbban Kossuth-utca 25. kossárfonóda. 764

HARISNYA-
stoppolást vállalok Libakert, Viola-utca 22.

BÉRSZÁNTÁST
vállalok Fordson-tractorról. Bátoros főmérnök; Vargakert, Déli-sor 17. 778

VIGYE
rógtón, ha rossz a cipője, jól gyorsan készülő női talp sárk 30 férfi 35, női fejlel, talp, sárk 90, férfi 100. — Varrott talpalás jutányosan. Méret után új férfi box 220, női fé 200.000. Gazdálkodóknak férfi boxszima méret után 400.000. Kész cipők, csizmák kaphatók. — Fábrián, Rákóczi-utca 71. Eötvös-u. sárk.

KVARTÉLY
jutányosan kapható. Móricz-utca 14. szám. 772

ZSIROS-
hordók — mélyen leszállítva — kaphatók báró Györffy-cégnél, Nap-utca 4. B43

KERESLET
VIZVEZETÉKI
csöveket megvételre keres a Debreczeni műkögyár, Fűrdő-u. 2. szám.

HIM
német vizsla találatott, átvethető. Hadházi-u. 15. alatt. 699

ÁLLÓ
boconádi kaptárak megvételre kerestetnek. Cím a kiadóban.

VESZEK.
eladók, közvetítők használják és új állapotban c. éplögarnitúrákat, kazánokat, autókat, vasúti sínket, benzín- és electromotorokat, malom- és műhelygépeket, teljes ipartelepeket és bármely más gépeket. Társulásokot létrehozok. Erdős főmérnök. Simoffy-utca 32. 783

ELVESZETT
Pesti-utcától Szepességi-u. Külsővársátrét és Miklós-utcán át Piac-u. 71. számig egy tárcu fontos iratokkal. Kérem a szives megtalálót Pesti-u. 33. sz. alá beszpolgáltatni.

LAKÁS
EGY
pincszoba kiadó február 1-re. Vigkedvű Mihály-utca 27. 780

KIADÓ
egy szép nagy szoba különbejárattal, sertés-tartással kiadó. Csapó-kert, Báthory-utca 48. szám. 770

ÁTADÓ
Piac-utcán lévő második emeleti háromszobás modern lakás. Cím a kiadóban. 775

KIADÓ
különbejárattal bútorozott szoba. Piac-utca 58. II. em. 36. 774

FIGYELEM!
Az az úriú, ki folyó hó 4-én Maróthy György u. 17. számú lakásomat kérte nyolc millióért, jelentkezzen, megkapja Késa 785

UTCAI
kis szoba, konyha bútorral együtt kiadó. Szív-u. 23. 776

BUTOROZOTT
udvari szoba kiadó. Péterfia-utca 74. 788

KÖZPONTBAN
utcai szoba, konyhás lakás új bútorral sürgősen átadó. Cím a kiadóban. 787

BUTOROZOTT
szoba kiadó egy szolid egyének. — Weiszné, Bundi-u. 15.

BUTOROZOTT
utcai szoba villannyal, központban azonnalra kiadó. Hüvelyes-u. 6. 798

ÁTADÓ
lelépéssel 2 szoba, és konyha teljes bútor berendezéssel vagy anélkül, azonnal, Kossuth-utcai részen. Érdeklődők írjanak „Ritka alkalom” jelíggel a kiadóhivatalba. 799

SZOBA,
konyha kiadó, esetleg bútorral. Vénkert, Domokos Lajos-utca 16. szám. 794

GYERMEKTELEN
házaspár bútorozott szobát keres konyhasználattal. Értekezni Pannónia szálló 20. sz. szoba. 7a

SZÉPEN
bútorozott szoba, fűdőszoza, esetleg konyha használattal is kiadó. Péterfia-u. 16. sz. felszint. 726

EGY
bútorozott szoba kiadó március 1-re. Timár-u. 11. szám.

KERESK
egy szobát különbejárattal varródnak. Teleki-u. 16. Ungvári. 754

EGY
csinos udvari bútorozott szoba március 1-re kiadó. Darabos-u. 54. 750

KÉTÁGYAS
bútorozott szoba kiadó. Zöldfa-utca 12. 756

KIADÓ
március elsejére különbejárattal bútorozott utcai szoba. Zöldfa-u. 9. 752

BUTOROZOTT
szoba hölgyeknek kiadó, központban lakó özvegy úriúnnél. Cím a kiadóban. 739

ÜZLETT. - RAKTÁR
PIAC UTCA 77. alatt 1 helyiség, jelenleg hölgyfodrászat (lakható), más üzemre is alkalmas. átadó. 789

KIADÓ
forgalmas üzlethelyiség. Csapó-utca 86. Értekezni háztulajdonossal. B45

ELADÁS
IRÓGÉP
látható írású, viaszváltós, keveset használt eladó. Simonyi-út 11. 781

18 DARAB
melegágy ablak eladó. Libakert, Viola-u. 20. 777

VADASZ
fegyver, 12. cal. Browning, szabadvézből eladó. Megtekinthető: Tóth Gyula vaskereskedőnél. 719

TELJESEN
új fekete zongora — azonnal eladó. Kálvintér 5. 736

JÓKARBAN
lévő szalóndívány, 3 ülésű, keményfa. eladó. Bercsényi-utca 47.

ELADÓ
olcsón 3 oldalrészesez üzletberendezés pulttal, vagy anélkül. — Batthyányi-utca 6. 743

BOCSKAI-
kert ezerjő új és ó-bor eladó hordóként is. Timár-utca 36. 747

ELADÓ
vendéglő lakással, külön udvarral. Baross-utca 2. Jog van. B44

ELKÖLTÖZÉS
miatt koncertzongora és hálfőszobaberendezés eladó. Kerekes-telep. Pöhlenberg-u. 3. 779

VARRÓGÉP
jókarban lévő karika-hajós, használt, eladó. Csapó-kert. Báthory-utca 48. szám. 771

SUNDA-
pedálos cimbalom sürgősen eladó. Erzsébet-utca 53. szám. 773

INGATLAN
BELLEGLÉLŐN
18 holdas tanyabirtok, továbbá a Komlórsy-út 42. szám alatti ház eladó. Értekezni a délutáni órákban a megbízottakkal: Hódy és Böszörményi ügyvédi iroda. Piac-utca 77. 23a

ÜJLÉTAI
háza nagy telekkel elcsereznék debreceni házzal, ráfizetéssel. Értekezni Közvetítőbank Részvénytársaság. — Arany Bikó bérház. 796

BEKÖLTÖZHETŐ
ház, háromszobás lakással, szőlővel együtt eladó. Sestakeri, Andrassy-út 29. Értekezni Harmathy könyvkereskedésében, Fűvész-kert ucca 14. 782

HOMOKKERT,
Kiss Áron-utca 12. számú ház 1224 m²-telken, 2 szoba, konyha azonnal beköltöztethető lakással eladó. Értekezni Erzsébet-u. 97. vendéglő. 692

ÜJLÉTÁN:
3 hold szőlő prima, 2 hold szántóföld egy tábla. A szőlőn beköltöztethető lakás eladó. Értekezni Molnár István férfinál. István-templom mellett. B42

ONDÓDI
5 hold föld eladó. Értekezni: Kerékgyártó, Hunyadi-u. 18. sz.